

Stanovisko Odborového zväzu polície v Slovenskej republike k schválenej novele zákona č. 73/1998 Z. z. v Národnej rade Slovenskej republiky zo dňa 7. októbra 2021

Odborový zväz polície v Slovenskej republike (OZP v SR) so znepokojením prijal informáciu o schválení pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Petra Kremského, Juraja Krúpu, Lukáša Kyselicu, Jany Majorovej Garstkovej a Jozefa Pročka k návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (tlač 583).

Pozmeňujúcim návrhom sa mení a dopĺňa zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (zákon) a to tak, že v § 35 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) Ak si to vyžaduje dôležitý záujem štátnej služby, môže minister previesť aj bez uvedenia dôvodu nadriadeného na inú funkciu v tom istom mieste výkonu štátnej služby, a ak to nie je možné, preložiť nadriadeného na inú funkciu do iného miesta výkonu štátnej služby alebo do iného služobného úradu, ak v § 33a ods. 6 alebo v § 33f ods. 6 nie je ustanovené inak.“

Jedným z dôvodov znepokojenia OZP v SR je nejasný cieľ, úmysel takto schváleného návrhu novely. Je potrebné pripomenúť, že historicky obdobné znenie paragrafového ustanovenia už v zákone zadefinované bolo.

Neskôr sa ukázalo, že primárnym cieľom takéhoto ustanovenia bola spravidla možnosť zo dňa na deň previesť, prípadne preložiť bez udania akéhokoľvek odôvodnenia na inú funkciu „nevhodného“ nadriadeného, pričom sa takýto nadriadený zvyčajne ustanovoval do omnoho nižšej funkcie (funkčného zaradenia), platovej triedy, prípadne sa preložil do iného miesta výkonu štátnej služby. Spravidla teda išlo len o likvidáciu nadriadeného, čo je v rozpore nielen s Ústavou Slovenskej republiky, ale aj s princípmi demokratického, transparentného a nepredpojatého fungovania štátu.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky z dôvodu vydaných takýchto personálnych opatrení viedlo množstvo súdnych sporov, pričom od roku 2010 postupne začalo prehrávať všetky takéto súdne spory (napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vedené pod číslami konaní 2Sžo 52/2011, 4Sžo/21/2012, 6Sžo/37/2013 a iné).

Nakoniec aj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 540/2012-34 zo dňa 24. apríla 2013, jednoznačne konštatoval, že neuvedenie dôvodu prevedenia alebo preloženia je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky. To bol aj dôvod prečo od mája roku 2013 Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky neaplikovalo v praxi takéto do vtedy platné ustanovenie, čo viedlo opäť k novele zákona a k vypusteniu sporného § 35 ods. 2 a to zákonom č. 406/2015 Z. z.

Preto ďalším dôvodom pre negatívny a neprijateľný postoj OZP v SR k tejto predloženej novele zákona je jeho protiústavnosť.

V súčasnej právnej podobe má minister vnútra Slovenskej republiky, ale aj ostatní nadriadení, podľa § 49 písm. a) zákona č. 73/1998 Z. z. povinnosť riadiť, organizovať, kontrolovať a hodnotiť výkon štátnej služby podriadených policajtov. Podľa § 49 písm. d) zákona č. 73/1998 Z. z. má nadriadený povinnosť oceňovať príkladné plnenie služobných povinností a navrhovať alebo vyvodzovať dôsledky z porušovania služobných povinností.

OZP v SR má teda za to, že v dnešnej podobe zákona č. 73/1998 Z. z. tento dostatočne presne stanovuje ako postupovať v prípade porušovania služobných povinností ktoréhokoľvek policajta a teda aj nadriadených.

OZP v SR je zároveň toho názoru, že takéto zásadné zmeny v zákone by mali byť schválené v riadnom legislatívnom procese. Takto by vznikol potrebný priestor pre širokú odbornú, racionálnu, pragmatickú diskusiu, ktorá by mohla priniesť viacero pohľadov či odpovedí, napr. aj na otázku, čo je cieľom takto koncipovanej a schválenej novely. V takejto diskusii by bolo možné a žiadúce vyhodnotiť na základe reálnych relevantných podkladov aj to, v koľkých prípadoch bol § 35 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z. z. použitý v období jeho platnosti od 1. mája 2004 do 31. decembra 2015 v rezortoch Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, v rámci Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, Slovenskej informačnej služby a Národného bezpečnostného úradu. Ďalej by bolo možné zistiť, koľko z takto dotknutých príslušníkov opustilo služobné úrady do jedného roka od použitia ustanovenia § 35 ods. 2 voči ich osobám, koľko finančných prostriedkov bolo Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, Slovenskou informačnou službou a Národným bezpečnostným úradom vynaložených na prehraté súdne spory v takýchto prípadoch a koľko z toho bolo finančných prostriedkov vyplatených po takto prehratých súdnych sporoch bývalým funkcionárom.

Rovnaký postoj má OZP v SR z identického dôvodu aj pri ďalšej schválenej novele zákona, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (tlač 583), ktorá v § 61 definuje nové odseky 5 a 6, podľa ktorých sa môžu odvolávať vedúci zamestnanci a to tiež bez uvedenia dôvodu.

Vznikajú teda legitímne otázky, ktoré by priniesli odpovede a po ich vyhodnotení aj viac svetla do tejto problematiky a ktorými sa predkladatelia tejto novely mali rozhodne zaoberať.

Na základe uvedených skutočností verejne žiadame prezidentku Slovenskej republiky Zuzanu Čaputovú, aby uvedený takto schválený zákon nepodpísala, vrátila ho späť do Národnej rady Slovenskej republiky na opätovné prerokovanie, prípadne sa priamo obrátila na Ústavný súd SR, ktorý by rozhodol či schválené ustanovenia zákonov sú v súlade s Ústavou SR.

Bratislava, 7. októbra 2021

